

Beleid sociale veiligheid

Juni 2017

Sociale veiligheidsbeleid St. Barbaraschool

"Een school is veilig als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school.

In de afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor de veiligheid op scholen. Niet alleen de fysieke veiligheid van leerlingen, ouders en leerkrachten staat centraal, maar het gaat ook om de sociale veiligheid. Naast veilige speeltoestellen, een goed ontruimingsplan e.d. gaat het dus ook om een school waar pesten wordt voorkomen en verdraagzaamheid wordt bevorderd.

In onze basishouding werken we vanuit de driehoek ouders, kind, school. Om de ontwikkeling van kinderen optimaal te kunnen volgen en bevorderen is het belangrijk om deze driehoek als één geheel te zien. Signalen van mogelijk onveilige situaties op school en/of thuis worden opgepakt, besproken en zo nodig volgen vervolgacties.

Ook de St. Barbaraschool vindt de veiligheid van haar leerlingen, ouders en leerkrachten van het grootste belang. In de missie/visie van de school zijn hierover de volgende zinnen opgenomen:

"We werken vanuit de RK-identiteit, waarbij respect, verwondering, zorg, samen vieren en aandacht voor elkaar en de ons omringende wereld van groot belang zijn."

"We gaan met elkaar om vanuit liefde voor en verwondering over onszelf, de ander en de omgeving."

"We zijn een pestvrije school; we zorgen ervoor dat iedereen zich veilig en thuis voelt."

"We spreken elkaar respectvol aan en staan open voor ideeën van een ieder. We spreken met kinderen, met ouders/verzorgers, met collega's, met de partners in de Brede School en met anderen."

Om bovenstaande te bereiken zet de school diverse instrumenten in en werken we vanuit vastgelegde afspraken. In de volgende paragrafen gaan we nader in op het beleid van de school t.a.v. de door de inspectie gehanteerde standaard 3 (schoolklimaat en veiligheid).

3.1 Schoolklimaat

De St. Barbaraschool is de enige school in het dorp Tuitjenhorn en de kinderen komen vanuit dit dorp en omliggende gemeenschappen naar school.

In 2012 is een geheel nieuw gebouw betrokken. Samen met peuterspeelzaal, voor- en naschoolse opvang, jongerenvereniging en volwasseneneducatie is de school onderdeel van Brede School de Hoge Akker. Binnen de brede school

komen kinderen en volwassenen elkaar regelmatig tegen, omdat we van diverse ruimten gezamenlijk gebruik maken.

Vanaf het schooljaar 2017-2018 ontwikkelt de Brede School zich tot Kindcentrum De Hoge Akker, waarin ontwikkeling van 0-12 jarigen wordt verenigd.

De kinderen van de school bevinden zich het grootste deel van de dag in het schoolgedeelte van het Kindcentrum, meer specifiek hun eigen klaslokaal of de nabijgelegen verwerkingsruimten.

Daarnaast is er een speelplein waarop de kinderen vrij kunnen spelen. Van dit plein wordt ook gebruik gemaakt door de peuters en de voor- en naschoolse opvang.

Om veilig met iedereen in en rond het gebouw te kunnen spelen en werken zijn er regels en afspraken opgesteld (zie bijlage 1, 2 en 3). Deze regels zijn bij iedereen bekend en we spreken elkaar aan indien iemand zich niet aan deze regels en afspraken houdt.

Iedere leerkracht maakt aan het begin van het schooljaar eigen groepsafspraken met de kinderen. Deze betreffen omgang met elkaar, met de materialen, toiletgebruik etc. Deze klassenregels zijn zichtbaar in de klas.

De schoolafspraken en regels worden indien nodig in overleg door het team bijgesteld.

Alle regels en afspraken zijn erop gericht dat kinderen zich in een zo veilig mogelijk omgeving kunnen ontwikkelen. Om deze veiligheid te borgen is het nodig dat we elkaar durven en kunnen aanspreken. Hiervoor zijn door de school afspraken gemaakt, die zijn weergegeven in een Kijkwijzer Communicatie (zie beleidsstuk Kijkwijzers en onderwijskwaliteit). Ook de kinderen wordt geleerd op de juiste manier te communiceren en feedback te geven en te ontvangen.

De St. Barbaraschool wil dat kinderen zich op allerlei gebieden ontwikkelen. In de missie/visie staat het als volgt verwoord:

“We gaan uit van de ‘zone van de naaste ontwikkeling’. Dit betekent dat kinderen op het naastgelegen niveau leerstof krijgen aangeboden. De instructiemomenten zijn daarom effectief en aangepast aan de niveaus van de kinderen. We bieden de kinderen meerdere leerstrategieën en verwerkingsvormen aan.

De kinderen werken volgens het principe van zelfstandig- en samenwerkend leren, waarbij het reflecteren op het eigen en elkaars handelen centraal staat.”

Leerkrachten kénnen hun kinderen en door gesprekken, observaties en toetsing zijn zij in staat hun onderwijs aan de ontwikkeling van de kinderen aan te passen.

Via persoonlijke scholing, teamscholing en Persoonlijke Ontwikkelingsplannen wordt vanuit een professionele houding ook de persoonlijke ontwikkeling van leerkrachten gestimuleerd. Middels een gesprekkencyclus en klassenbezoeken monitort de schoolleiding deze ontwikkeling.

Deze klassenbezoeken zorgen er ook voor dat de directie de kinderen kent en de kinderen de directie kennen.

Sinds 2016-2017 werken we op de St. Barbaraschool met een 5-gelijke-dagen-rooster. Tijdens de lunch van de leerkrachten lopen de directie en IB-er buiten met de spelende kinderen. Ook dat is een uitgelezen mogelijkheid om de kinderen te leren kennen en door de kinderen gekend te worden.

De kinderen kennen ook elkaar. Uiteraard omdat zij bij elkaar in de klas zitten of broertjes en zusjes van elkaar kennen. Ook op andere manieren leren de kinderen elkaar echter kennen. Allereerst door groepenpresentaties, waarbij verschillende groepen elkaar liedjes, dansjes, versjes ed. presenteren. Bij sportdagen worden de leerjaren gemengd, groep 8 wordt ingezet in groep 1-2 bij de gezamenlijke lunch, de sinterklaasaankomst, het voorlezen ed. Ook op in de verwerkingsruimten werken diverse groepen door elkaar.

3.2 Veiligheid

Veiligheid ontstaat niet vanzelf. De St. Barbaraschool heeft een aantal maatregelen genomen om aan de veiligheid van kinderen, ouders en leerkrachten te werken.

De school maakt deel uit van de Stichting Flore. De Stichting heeft een beleidsnotitie Sociale Veiligheid opgesteld (zie Floreveld).

Door de school zijn zowel op het gebied van sociale veiligheid als fysieke veiligheid de volgende maatregelen genomen:

1. Kijkwijzer Communicatie, hierin staat vermeld welk gedrag wij van leerkrachten en kinderen willen zien t.a.v. van de communicatie (zie beleidsstuk Kijkwijzers en onderwijskwaliteit).
2. Kanjertraining wordt in alle groepen ingezet om de sociale emotionele ontwikkeling van kinderen te bevorderen. In alle groepen is een poster met de belangrijkste omgangsregels te vinden, evenals de zgn petjes waarmee gedrag wordt aangeduid. Je bént dit petje niet, het gaat om je gedrag. De afspraken rondom de Kanjertraining zijn in een kijkwijzer vastgelegd.
Alle leerkrachten hebben de opleiding voor de Kanjertraining gevolgd en zijn gecertificeerd. Om het niveau van de Kanjertraining standaard hoog te houden, kiest de school ervoor om één keer in de twee jaar nascholing te volgen.
3. Kanvas is het leerlingvolgsysteem dat bij de Kanjertraining hoort. De afspraken hierover zijn te vinden in het beleidsdocument Kanvas (directiedocumenten onder Kanjertraining).
Kanvas wordt 2x per jaar gebruikt, waarna er een handelingsplan wordt opgesteld, gericht op zichtbaar gewenst gedrag. Deze wordt opgenomen in Parnassys.(zie Kijkwijzer Kanjertraining).

4. Vanuit de Kanjertraining is er ook een pestprotocol opgesteld. Dit wordt ingezet als de preventieve werking van de Kanjertraining niet langer van kracht is. Dit pestprotocol is terug te vinden op de website van de Kanjertraining en bij de IB.
5. In het kader van het pestprotocol is een iemand aangewezen als aanspreekpunt "pesten". Het aanspreekpunt vangt de gepeste leerling (en de ouders) op. Samen brengen ze de situatie in kaart en bekijken ze welke acties mogelijk zijn om de peestsituatie op te lossen. Daarbij verwijst en begeleidt het aanspreekpunt pesten eventueel naar andere medewerkers binnen of buiten de school. Wij hebben ervoor gekozen deze taak samen te laten vallen met die van de vertrouwenspersoon. Door deze taak van de vertrouwenspersoon te bekrachtigen voorkomen we dat er teveel verschillende 'loketten' ontstaan. Zo blijft het voor leerlingen (en ouders) duidelijk bij wie ze moeten aankloppen bij pesten.
6. De coördinator anti-pestbeleid is aangewezen om beleidsadviezen te geven n.a.v. de afhandeling van klachten, altijd met een preventieve werking; als klankbord fungeren voor collega's die vragen hebben over pesten en de aanpak ervan. Om dit te doen is het noodzakelijk om zicht te hebben op de beleving van veiligheid van leerlingen, op klachten en incidenten en op veiligheidsrisico's. Deskundigheid en kennis op het gebied van pesten is nodig om schoolintern te fungeren als klankbord. Op de St. Barbaraschool ligt de coördinatie van het veiligheidsbeleid bij de medewerker die ook eindverantwoordelijk is voor de veiligheid op school, in ons geval de adjunct-directeur.
7. Noodplan, waarin opgenomen het ontruimingsplan (zie noodplan onder leerkrachtendocs). In dit noodplan zijn naast het ontruimingsplan ook de beschrijving van risico's en maatregelen (veiligheidscoördinator, Arbo, BHV) en de aanpak en registratie bij ongelukken en het medicijnprotocol te vinden.
Het ontruimingsplan is opgesteld voor de gehele brede school De Hoge Akker.
Ieder jaar vindt er een ontruimingsoefening plaats. De coördinatie en het aanpassen van het beleid indien nodig, ligt bij het hoofd BHV. In ons geval is dit de adjunct-directeur.
8. Controle van speelmaterialen op het schoolplein, controle van materialen in het speellokaal, controle van brandblusmiddelen en controle van het gebouw wordt geregeld door Stichting Flore.
9. De school maakt gebruik van sportzaal de Groet (gelegen vlak naast de school). Deze valt onder het beheer en dus onder verantwoordelijkheid van Sportfonds Schagen.
10. Iedere 4 jaar wordt door de Stichting Flore een Risico Inventarisatie en Evaluatie gehouden. Hieruit vloeit een rapport voort. De rapport van deze RI&E is terug te lezen in de directiedocs onder arbo-rie. Ook het plan van aanpak dat op grond van het rapport wordt opgesteld in daar terug te vinden.
De MR controleert de directie op naleving van het plan van aanpak. De laatst afgenomen RI&E en plan van aanpak is van april 2014.

11. Via Samenwerkingsverband Kop van Noordholland is er mogelijkheid tot het inschakelen van Schoolmaatschappelijk Werk. Daarnaast is er direct contact met het Wijkteam van de gemeente (vroegere WMO loket) mogelijk. Ook de Wijkagent is een bekend persoon op school, die regelmatig even langs komt, ook als er geen aanleiding voor is.
12. Door Stichting Flore is een vertrouwenspersoon aangesteld. Deze vertrouwenspersoon is zowel door ouders als leerkrachten in te zetten bij conflicten of andere problemen. Zijn naam en telefoonnummer zijn opgenomen in de schoolgids.
Ook de school heeft een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon staat in de klachtregeling van school vermeld als aanspreekpunt bij ongewenst gedrag.
13. Slachtoffers en plegers van geweld in afhankelijkheidsrelaties vragen zelden uit zichzelf hulp. Signalering van geweld door professionals is dus belangrijk om het geweld te stoppen en hulp te kunnen bieden. Op de St. Barbaraschool is een meldcode opgesteld, waarin de volgende stappen zijn opgenomen:
Stap 1: In kaart brengen van signalen.
Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Of een deskundige op het gebied van letselduiding.
Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).
Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen.
Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden.
Op de school is ook een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aangesteld, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze functionaris coördineert het signaleringsproces en de verwijzing en zorg rondom het kind en het gezin bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast is de aandachtsfunctionaris vraagbaak voor de andere medewerkers, en geeft advies over de aanpak van kindermishandeling, zowel beleidsmatig als uitvoerend.
14. Om de veiligheid te blijven garanderen van leerlingen, ouders en leerkrachten wordt er ieder even jaar een veiligheidsenquête gehouden. We gebruiken hiervoor de "Vragenlijst Sociale Veiligheid van Stichting Kanjertraining". Met deze lijst voldoet de school aan de Wet Sociale Veiligheid. In deze wet staat dat scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs een inspanningsverplichting hebben om een actief veiligheidsbeleid te voeren. Ze moeten tevens monitoren wat hiervan het effect is, om zo het beleid te verbeteren. Voor de Sociale Veiligheidslijst van Stichting Kanjertraining is uit onderzoek gebleken dat deze betrouwbaar en valide is. De school kan de lijst in laten vullen door (alle) leerlingen uit groep 5 t/m 8. De volgende aspecten worden gemeten in deze lijst:
 - Het vóórkomen van incidenten op school. Dit is de aantasting van sociale veiligheid (pesten etc.), psychische veiligheid (bedreigen etc.) en fysieke veiligheid (schoppen etc.).

- Veiligheidsbeleving van leerlingen (Ik voel me veilig op school/op het plein etc.)
- Welbevinden van leerlingen (Hoe prettig voel je je tussen je klasgenoten?)
- Leerkracht treedt op (Vinden leerlingen dat de leerkracht goed optreedt?)
- Angst voor incidenten

De onderste twee onderdelen zijn niet door de Wet Sociale Veiligheid ingegeven, maar heeft Stichting Kanjertraining zelf toegevoegd. Een school signaleert hiermee in hoeverre de leerkracht adequaat optreedt tegen incidenten en in hoeverre angst een rol speelt. In onveilige klassen kan angst soms bepalender zijn voor de veiligheidsbeleving dan de daadwerkelijke incidenten. De school kan alle informatie gebruiken als aanknopingspunt voor de verbetering van het veiligheidsbeleid. Omdat de St. Barbaraschool gecertificeerd is, is de vragenlijst gratis toegankelijk via het Kanjer Volg- en Adviesstelsel (KanVAS). Uitslagen worden gegeven per kind, per klas en per school.

Bijlagen:

1. Overzicht taken en personen (d.d. 1 augustus 2017)
2. Afspraken Hoge Akker
3. Afspraken en regels algemeen
4. Afspraken buitenspelen

Overzicht taken en personen

vertrouwenspersoon	Brenda Dokter (IB)
aanspreekpunt pesten	Brenda Dokter
coördinator anti-pestbeleid	Mariosé Huits (adj. directeur)
hoofd BHV	Mariosé Huits
coördinator veiligheidsbeleid	Mariosé Huits
aandachtsfunctionaris	Suzanne de Groot

Afspraken Hoge Akker

- We creëren een plezierige en veilige omgeving waar ieder graag komt.
- Binnen onze brede school is er ruimte om jezelf te zijn, jezelf te ontwikkelen in je eigen tempo, vanuit je eigen, unieke mogelijkheden. Hierbij ontwikkelen wij het besef dat de eigen vrijheid reikt tot aan de grenzen van de vrijheid van een ander.
- Van bezoekers en begeleiders verwachten wij dat zij zich sensitief en respectvol opstellen ten opzichte van zichzelf, anderen en de omgeving.
- Alle professionals in het gebouw hebben een voorbeeldfunctie en tonen zich eerlijk, consequent, betrokken en verantwoordelijk.
- Wij werken samen en zijn gericht op collegialiteit, plezier en kwaliteit. Wij gaan open, professioneel en respectvol met elkaar en de gemaakte afspraken om.

1. Iedere gebruiker is verantwoordelijk voor de eigen ruimten en spullen.
2. We mogen gebruik maken van elkaars ruimten. Hiervoor wordt door één verantwoordelijk persoon een verhuurschema opgesteld. Uiteraard gaat eigen gebruik voor gebruik door anderen.
3. Na gebruik wordt de ruimte teruggezet in de oorspronkelijk opstelling.
4. Gebruik van elkaars ruimten is niet hetzelfde als gebruik van elkaars materialen. Hiervoor ga je altijd vooraf persoonlijk in overleg met de gebruiker.
5. Er is een noodplan opgesteld voor de gehele brede school. Eén keer per jaar wordt er een gezamenlijke ontruimingsoefening gehouden.
6. Als eigenaar van het gebouw is Stichting Flore verantwoordelijk voor veiligheid, schoonmaak en beheer van het gebouw. Gebruikers hebben hierin de eigen taak veilig en verantwoord om te gaan met materialen en gebouw.

Minimaal 4x per jaar komen vertegenwoordigers van de gebruikers bij elkaar in een zgn. gebruikersoverleg om diverse zaken rondom de brede school te bespreken.

Eén keer per jaar is er een zgn. medewerkersbijeenkomst, waarbij m.n. de ontmoeting centraal staat.

Algemene afspraken en regels

Schoolplein

De pleinwacht bestaat voor half 9 uit één persoon. Tijdens de ochtendpauze wordt dit gedaan door 2 leerkrachten, tijdens de lunchpauze van de leerkrachten wordt dit ingevuld door directie en IB (2 personen). De pleinwacht is zichtbaar door het dragen van een hesje.

Er wordt door de pleinwacht gebeld om 8. 25 uur. Indien nodig staat hij/zij bij de trap omhoog naar groep 8B om de stroom kinderen goed te begeleiden. Wellicht kunnen beide deuren bij de trap open.

Alle kinderen moeten altijd op het schoolplein zijn. De pleinwacht heeft anders geen overzicht.

Kinderen spelen met elkaar zoals afgesproken in de kanjertraining. De kinderen uit de oudste groep passen hun spel aan als ze met jongere kinderen spelen (optillen past hier niet bij).

Tijdens de lunch is in de tweede pauze het peuterplein voor de kinderen uit de groepen 1-2-3. Op deze manier is er een rustige plek voor hen. Het grote plein is beschikbaar voor alle groepen die op dat moment buiten spelen.

De kinderen spelen met de spullen van hun eigen gang.

Galerij

Rustig lopen en we zijn stil.

Technieklokaal

Spullen halen en/of brengen gebeurt altijd onder toezicht. Spullen worden goed schoongemaakt

Bovengang/werkstraat

Werkstraat is een plek om te werken. Er is stilte of er wordt gefluisterd met een schoudermaatje.

Keukens zijn opgeruimd. Aanrecht netjes en spullen goed schoongemaakt en goed weggezet. Kwasten met de kwast omhoog in de potten.

Boeken ruilen moet altijd kunnen, maar met een tegelijk. En we komen altijd terug op punt 1.

De kasten met boeken netjes houden. Groep 6 gaat vanaf nu de nacontrole houden. Dus niet opruimen!

De werkstraat is een doorgang. Groepen kunnen via de werkstraat naar beneden. Maar met opmerking 1 in ogenschouw genomen (stilte)

De computers worden aan het eind van de dag goed afgesloten en de spullen weer netjes teruggelegd (koptelefoons). Groep 8 checkt of dit alles goed gaat.

In de werkstraat zijn alleen kinderen, die gericht zijn op hun taak.

De tussenruimtes worden netjes gehouden. Dit wordt gecontroleerd door de omringende groepen.

Afspraken over het buitenspelen

- Alle kinderen zijn, welkom op het schoolplein.
(vanaf 8.15 uur is er pleinwacht; net als tussen 11.45 en 12.45 u)
- De leerkracht geeft met de bel aan, dat 'we' naar binnen gaan.
(’s ochtends is er inloop vanaf 8.20 uur voor 1 t/m 3)
- Kinderen spelen op het plein, dat zal tussen de rand van het basketbalveld en de boomstammen zijn.
- Fietsen in – tussen - naast de rekken; dan zijn er voldoende plekken.
- Voetballen op het plein; dat vinden wij niet fijn.
- Van lopen op de galerij, wordt iedereen blij.
- Op de glijbaan op je billen naar beneden, dan is iedereen tevreden.
- Geen vechtspelletjes op het plein, dat vinden wij fijn.

Signaal en zichtbaarheid

- Leerkrachten dragen een hesje en een kanjerkeykoord tijdens het buitenlopen, zodat zij voor leerlingen en ouders herkenbaar zijn. Iedereen heeft er één in het lokaal en er hangen twee reserve-hesjes bij de leerkrachtengarderobe. (bij het middagbuitenspelen en bij het buitenspelen van de kleuters hoeft dit niet)
- Bij het naar binnengaan om 8.25 u, 10.15 u, 10.30 u en 1300 uur wordt de bel geluid. Deze staat in de garderobe van het eerste kleuterlokaal op een plankje.

Extra afspraken voor de groep 1 t/m 3

- De leerkracht loopt direct met de kinderen mee naar buiten
- Kinderen die iets uit de berging willen kiezen, zoeken een plekje bij het hek bij de schuur. De hulpjes mogen eerst.
- Karren en fietsen en ook de andere materialen blijven op de tegels (niet op het kunstgras).
- Banden mogen maximaal tot 3 hoog gestapeld worden.
- Zandbakspullen gebruik je alleen in de zandbak, spullen uit de buitenkeuken blijven bij de buitenkeuken.
- Let tijdens het spelen in de zandbak op het graven van diepe kuilen e.d.
- Paardenleidsels zijn alleen bedoeld om paardje mee te spelen.
- Het plein van de peuters kan alleen gebruikt worden, als de peuters niet buiten spelen.